

HOME DEL CINEMA/DONA DEL CINEMA

(a Perla Chávez)

(un home, una dona —temps de dolor i d'eternitat, clam al cel i disbauxa al carrer— visitaren qualsevol dia de la vida diversos indrets on s'ubicaven paradisos de la cinematografia. Els resultats foren *El triunfo de Buffalo Bill*, *Duelo al sol*, *Siete novias para siete hermanos*, *Los crímenes del museo de cera* i *El puente sobre el río Kwai*. Mai més, però, pogueren oblidar *Jules et Jim* i aquella darrer any passat als jardins, excelsos, de Mariembad. Tot això, en realitat part d'una altra història, resta impassible per a més endavant. Ara és temps d'oració i silenci...)

Home del cinema/Dona del cinema. El cinema com una mena d'èxtasi inspirat en les pàgines belles i emotives del ser humà ara que tornen temps de revolta?. Probable/probable... De la lluernia del carrer —i és fals el carrer, la remor del cotxe, la veu del vailet, alta i seca, mentre ofereix mercaderia de premsa quotidiana— a la foscor perdurable del cinematògraf. No calen, encara, els mots màgics: the end.

Home del cinema/Dona del cinema. I l'expectació es produí, tal vegada, a l'antic Palacio del Cinema, via Laietana o Pau Clarís. Projectió de *El triunfo de Buffalo Bill*. Interpretava la funció, Charlton Heston, la dirigia Jerry Hopper?... no ho recordava amb precisió. Geografia del farwest i la ciutat barcelonina oberta. Home del cinema/Dona del cinema. Primers dels seixanta, EAJ-1/Ràdio Barcelona, Lita Torelló, José Guardiola, Ramon Calduch, De Gaulle i altres telèfons particulars que no convé evocar. *El pony-express*, Juanita Calamidad, un espectador agònic, llarg camí pel desert... Arizona i la besada calenta —no censurada— i llavors, és clar, la fi de tot el món quan la llum de la pantalla, esvaïda, desaparegué de l'horitzó. Silenci i cap a casa.

Home del cinema/Dona del cinema. Després de l'esplendor de la matinada —abans de tot fou crepuscle— el record i l'evocació de *Duelo al sol* podria esdevenir espectacle perfecte d'aquella sala de barri del vell Sarrià, ara territori privat de Convergència i Unió. Impossible, però, oblidar el nom i la paraula —però també el cos, la carn, el sexe intuït— el gest i el gemec d'una noia lògicament crescuda a terres de Mèxic.

Home del cinema/Dona del cinema. Primer de tot, el deure. I el deure el feia viatjar a un carrer, l'Aribau, a un temps variable, temps de pluja i boira, a una data més o menys concreta, més o menys inconcreta: qualsevol tarda

FOTOGRAMA DE *EL PUENTE SOBRE EL RÍO KWAI* (1957)

de l'hivern, el lloc, ara enderroc, runes, pols i tràgiques conseqüències, que l'anomenaven Cine Central. Home del cinema/Dona del cinema.

La sessió, i no era pas una sessió privada, era dedicada a *Siete novias para siete hermanos*. Aquells esclats de la cançó i de la dansa, del color i de la música, del moviment i de l'escenografia evocadora d'un XIX plàcid, caigué com aigua de maig sobre l'esperit d'un illenc mig adolescent, mig pàl·lid, mig solitari. Ànima del cor i Jane Powell deliciosa en el perfil de la seva tonada mentre a la cuina feia el dinar a una estranya família de germans incontrolats i salvatges. Quotidianes coses de gairebé cada dia o cada jornada quan el ventall del temps desenvolupà tot el següent i no per ordre alfabètic o d'aparició en escena: la imatge, l'impacte de la seqüència, la precisió del detall, l'emoció, immensa emoció...

Home del cinema/Dona del cinema. Els crims de sempre —giravolt de maig— i rambles avall, cap a la ciutat del vici i dels pecats, dones del carrer i de les cantonades, un cabaret anomenat New York, o Broadway?... Clima, circumstàncies, mirades d'un lloc cinematogràfic on passar totes les tardes —els crims de sempre—. Home del cinema/Dona del cinema. *Los crímenes del museo de cera* i tota una ubicació del terror feia anelles al cor, al riu obert de la sang... Aquella història tan vella, tan antiga, traduí a l'infinit un aire de violència tal vegada impressionista.

Home del cinema/Dona del cinema. El coronel Bogey inventà una mena d'himne militar que tota una generació xiulà hores i hores. Però el Windsor Palace —en aquell temps a l'Avenida del Generalísimo Franco, però tot déu l'anomenava Diagonal— tingué l'honor i el plaer de l'estrena de *El puente sobre el río Kwai*. Home del cinema/Dona del cinema. Allò commocionà la gent del cine i altres col·lectius. William Holden fou l'heroi i Alec Guinness un estrany, disortat personatge mai comprès pels diversos membres que a l'exterior vigilaven tot l'entrellat de l'emoció. O de la violència.

Home del cinema/Dona del cinema. I Perla Chávez.

TONI ROCA
PALMA / TARDOR 94